

## Резюме

на представените хабилитационни материали за заемане на академична длъжност „доцент“ от кандидата **хон. преп. д-р Рафаил Георгиев** в професионално направление 8.2 Изобразителни изкуства, в обявления в „Държавен вестник“, брой № 101 от 29. 11. 2024 г. конкурс за доцент по дисциплина „Скулптура“ за нуждите на катедра „Резба“

Позволих си да изложа базисни идеи в две части като въведение към същинския Хабилитационен труд.

1. *„3D технологиите в контекста на съвременната монументална скулптура“*. Мястото на публичната монументална скулптура отдавна е част от градоустройствената стратегия на всеки развит град и мегаполис в скоростно развиващия се съвременен глобален свят. Със своята естетика и красота триизмерните скулптурни обекти в публична среда извисяват духовно сетивата на съзерцаващия над ежедневните проблеми и футуристичния бит. Осезателно се наблюдава използването на дигитални 3D инструменти за създаване на съвременната публична скулптура в нейния най-важен идеен етап - формообразуване на прототипиране. В контекста на щрихираните по-горе виждания и посоки, които са и мой личен мироглед като автор, се чувствам изключително привилегирован и щастлив, че творя в настоящия исторически период от развитието на скулптурата. В контраст с преобладаващото мнение, че всичко автентично и оригинално във формотворчески и концептуален аспект в скулптурата е изчерпано, аз мисля, че съвременните 3D технологии в колаборация с класическите аналогови техники, създават поле за нов тип скулптура в нейния облик и не само. Новите физически, материални и пространствени аспекти, които произлизат от иновациите в науката, превръщат полето на изкуството в плодородна почва за експеримент и съответно това предизвиква неговите нови посоки за развитие.
2. *„Професионални практики и тенденции в творбите на автора в периода 2010 – 2016 година“*. Характеристиките на тази серия от монументални скулптури, цели да илюстрира професионализма в проектирането и реализирането скулптура, базиран на принципите на аналогового класическо скулптиране и моделиране, какъвто е и моят емпиричен опит като художник и изследовател в посочения период. В тази въвеждаща част представям първата зряла серия от творчеството ми в сферата на монументалната скулптура, озаглавена *„Храмове, арки и колони“* в камък и дърво - десет монументални скулптури с кратък анализ. От една страна това са формалните геометрични, пространствени и научни правила и закономерности, които използвам и трансформирам при проектирането и изпълнението на творбите. От друга – значението на концептуалния характер и

философия на „Храмове, арки и колони“ за бъдещите взаимовръзки с представените две серии от творби в хабилитационния ми труд.

### **Хабилитационен труд**

## **ФОРМООБРАЗУВАНЕТО В МОНУМЕНТАЛНАТА СКУЛПТУРА - МЕЖДУ АНАЛОГОВИТЕ И ДИГИТАЛНИТЕ РЕАЛИИ В ПРОЦЕСА НА СЪЗДАВАНЕ**

В настоящия хабилитационен труд представям две концептуални линии: „*Кубове и обеми*“, създадена в периода 2019 - 2024 г.; и „*Формации*“, създадена в периода 2016 – 2024 г. - общо 12 монументални скулптурни творби.

Концептуално циклите „Формации“ и „Кубове и обеми“ са генетичен резултат от синтеза между аналогово и дигитално моделиране на скулптура. През периода 2016 – 2024 година развих няколко модела на дигитално формообразуване на скулптурни концепции за монументална и кавалетна скулптура. При дигиталното 3D моделиране пространството е абстракция, чиито физически параметри могат да бъдат валидни, но в следващия момент могат бъдат и пренебрегнати. По този начин материята, която е основен фактор при моделирането в традиционната аналогова скулптура, престава да бъде такъв. А това създава нови възможности пред скулптора.

След описания в предговора период вече бях наясно, че следващите две линии които развих, са негово продължение, както и работата с естествените материали и техните придобити изходни форми. Със самовъзпитания усет към чистите обеми, започнах да въвеждам техните параметри в 3D софтуера, с който работя (Zbrush) и установих, че мога да боравя с тях с изкусна динамика, скорост и прецизност. Можех свободно да приложа всички научени уроци за симетрия/асиметрия, ритъм и прогресия, за обем в работата ми с тежки материали като камъка, да ги симулирам и интерпретирам с езика на 3D моделирането. По този начин създадох прототипите на реализираните от мен монументални скулптури, които представям тук.

### **„Формации“ (2016-2024 г.)**

„Формации“ е концепция за абстрактни монументални и кавалетни творби, която обединява в себе си различни възможни интерпретации, пластични решения в организацията и ритъма на елементи и визия. Идеята на „Формации“ по генезис на формообразуване е естествено продължение и надграждане на първата ми професионална творческа линия „Храмове, колони и арки“.

Усвояването и запазването на основния габарит на каменния блок, посоката на развитие на елементите в скулптурата, отвън-навътре в обема, както и генерирането на интериорни пространства в блока, ме насочи към идеята „Формации“. Тя започва с наблюдение и анализ на онези скрити динамики, които водят до естествена корозия, дефрагментиране и процеси на предефиниране на структури и обеми във вътрешността на една симетрична призматична колона с квадратно напречно сечение, прави ъгли и остри ръбове. Резкият контраст в третирането на екстериорните равнини и

интериорните органични асиметрични повърхнини на вътрешността, създава усещането за различна материалност в скулптурите, реализирани в камък от тази серия. Скулптурите от тази концептуална линия се групират в две направления: статични и динамични в своя общ архитектурен обем.

Концептуалната линия **„Формации“** включва в себе си шест творби: **„Разтваряне - напрежение“** (Чили, 2016), **„Разтваряне – навън“** (Германия, 2016), **„Формации“** (Китай, 2022), **„Формации“** (Израел, 2023), **„Нива на паметта“** (Узбекистан, 2024), **„Трасформация\_том 1“** (Китай, 2025), които са реализирани в следните материали: камък, дърво, неръждаема стомана и бронз.

### **„Кубове и обеми“ (2019-2024 г.)**

Генетично серията **„Кубове и обеми“** се роди като експеримент и комбинационна игра между меки свободни форми и твърди тела – кубове с прави ъгли. Формална постановка на ритъм в редица по ос на кубове с отворени и затворени стени, маркират различните етапи на движение на геометричните тела. Реших да комбинирам свободната, мека и органична форма на обеми с правилните кубове, вследствие на което се получи интересна композиция. Разбрах че, визуалният **„танц“** на органичния обем, който пенетрира през кубовете, преминава през тях и променя тяхното и своето движения, траектория и динамика - има всъщност по-сложен и дълбок замисъл от формалния. .

В контекста на серията **„Кубове и обеми“**, природата намира своя визуален аспект в абстрактните органични, понякога даже и антропоморфно изглеждащи обеми, които в хаотичния си вид са пълен антипод на куба, на правия ъгъл от 90 градуса, на острите ръбове и върхове. От своя страна правилният куб или хексаедър, олицетворява концептуално човешкия логос, разум и съзнание, което винаги рамкира, огражда и обобщава природните феномени в понятия и дефиниции.

В тази обща картина на контрапозиции на два различни, но взаимосвързани феномена, се ситира и концептуалният характер на скулптурите от серията **„Кубове и обеми“**

Концептуалната линия **„Кубове и обеми“** включва в себе си шест творби: **„Танцуващи кубове и обеми“** (Италия, 2019), **„Танцуващи кубове и обеми 2“** (Германия, 2019), **„ВътреВънВътре“** (България, 2020), **„Формиране на нов живот“** (Китай, 2023), **„Re-identity“** (Китай, 2023), **„Футуристичен прозорец“** (Нидерландия, 2024), които са реализирани в следните материали: камък, дърво и неръждаема стомана.

### **Приноси**

Хабилитационният труд илюстрира процесите на създаване и надграждане идейните, пластични и формообразуващи елементи в творчеството ми в сферата на скулптурата. Представен е синтезът между дигитално и реално пространство в аспекти като: Проектиране и концептуализиране на монументална скулптура, както и нейната реализация, посредством комбинация между съвременните и традиционните

технологии в скулптурата. Представени са различни индивидуални подходи към скулптурата в нейната релация със съвременните технологии, което намира редица допирни точки с образователната програма по дисциплина Скулптура в НХА към катедра Резба.

### **Научни приноси в хабилитационния труд:**

1. Посредством опита в реализирането на десетки монументални творби от класически материали: камък, дърво, бронз, неръждаема стомана и др., е генериран индивидуален авторски език и подход в проектирането и създаването на концептуални серии и тенденции в изкуството.

2. Ярko изведеният авторски почерк във формообразуването при дигиталното моделиране и синтеза му с реалната аналогова скулптура, определя представените монументални и кавалетни творби в настоящия хабилитационен труд като иновативни, съвременни и далновидни в своите формални и концептуални решения.

3. Изразената и доказана позиция демонстрира градивна взаимовръзка в концептуален и технологичен аспект на работата на съвременният скулптор в комбинацията между 3D дигитални инструменти и традиционни в проектирането и изработването на скулптура като фундаментални аспекти и в педагогически план. От една страна - защото са пример за успешна реализация в сферата на спомената релация; от друга - са ясно доказателство, че тези възможности пред скулптора днес не са само в сферата на теорията, а имат физически параметри и са практически реални.

4. Представените скулптури в хабилитационния труд са реализирани след спечелването на проекти в конкурси. В голямата си част тези конкурси са провеждани в няколко оценителни кръга и са курирани от международни професионалисти и представители от най-високо равнище на академични и научни институции от цял свят. Този факт гарантира, че скулптурните концепции, които представям, са вече международно оценени на високо ниво и това ги прави приноси от гледна точка развитието на скулптурата в международен план.

5. Представените монументални скулптури в хабилитационния труд са реализирани в 8 държави: Италия, Германия, България, Израел, Чили, Китай, Нидерландия и Узбекистан. Международните скулптурни форуми и конкурси, в които тези творби са реализирани, представят и българското монументално изкуство зад граница чрез разпознаваемия и доказан стил на автора. Тези творби допълват сериозната картина на участия и реализации на български скулптори зад граница и доказват професионализма на родния опит в тази материя и вид изкуство. В цялостното си творчество до този момент, скулпторът Рафаил Георгиев е реализирал перманентни монументални скулптури в общо 14 държави: Италия, Германия, България, Израел, Чили, Китай, Нидерландия, Узбекистан, Канада, Коста Рика, Румъния, Турция, Южна Корея и Дания.

6. Изразеният емпиричен, както и теоретичен опит посредством представените творби, допринася и за очакваното актуализиране в сферата на пластичните дисциплини и специалности в НХА. Използването на съвременни технологии в различните аспекти на скулптурата не е просто бъдеще, то е съвремие с вече изграден опит в тази посока, Опит, който трябва да бъде анализиран, разбран и приведен в употреба към една актуална академична практика и дидактика.

7. Подчертан е личностен пример на естетическите и концептуални възгледи за изкуството и живота, както и устояването и доказването им пред национални и международни оценители, автори и институции.

### **Обучение на студенти**

Моят личен преподавателски опит в академичното образование започна през 2021 година, докато бях редовен докторант. Имах честа да преподавам на студенти към Катедра Скулптура в НХА в дисциплини като Компютърна графика, Скулптура в екстериор и др. След края на летния семестър на същата учебна година бях ръководител на студентите от катедра Скулптура, които участваха в студентския пленер „В духа на Майстора“ в село Шишковци. След като се отчислих през учебната 2023/2024 година, бях назначен като хоноруван преподавател към Катедра Скулптура, където до този момент се ситира настоящата ми преподавателска дейност. Дисциплините, по които съм преподавал на хонорар в НХА към Катедра Скулптура в о.к.с Бакалавър и о.к.с. Магистър са: 3D моделиране и Аудиовизуални средства.

Към преподавателския си опит прибавям и работата ми като хоноруван преподавател в катедра „Рисуване и моделиране“ към Архитектурен факултет на УАСГ. Работата ми като хоноруван преподавател по време на четири семестъра през учебните 2021/2022 и 2022/2023 година, беше практическа в упражненията по дисциплината „Моделиране – I част“. Този опит със студентите по архитектура и програмата, която е въведена в дисциплината „Моделиране“ преди повече от три десетилетия от преподаватели като акад. проф. Крум Дамянов, проф. Валентин Старчев и доц. Владимир Игнатов, продължена и развита от новите поколения водещи преподаватели, беше също важна част от формирането на педагогическия ми опит.

В преподавателския опит в НХА и УАСГ, който описах, заедно с учебната програма, към която съм се стремил да се придържам стриктно в практическия и теоретичният ѝ аспекти, винаги съм добавял знания, добити от емпиричния ми опит в професионалната практика като скулптор.

В допълнение, теоретичният опит в изследването на успешно защитения ми дисертационен труд, начерта и зададе нови посоки и аспекти в личното ми творчество, както и към професионалната ми кариера като преподавател по скулптура в НХА.

## **Извънхабилитационен труд**

В подкрепа на хабилитационния ми труд представям 12 скулптури, които подреждам в три раздела.

В първия раздел присъстват пет монументални скулптури, чиито синтез и композиция са в синхрон с представените две серии в хабилитационния ми труд. Монументалните творби са инсталирани в перманентни колекции във Франция, Израел, Южна Корея, Италия и Германия.

Във втория раздел представям два свободни скулптурни портрета от натура и един реализиран барелеф на Академик Никола Обрешков в ППМГ “Акад. Никола Обрешков” гр. Разград. Два от свободните портрети са моделирани изцяло на 3D софтуер, докато третият е моделиран в гипс, впоследствие сканиран с 3D скенер и до моделиран дигитално и разпечатан на 3D принтер. Барелефът е моделиран изцяло от скулптурен пластилин и отлят от бронз. Наличието на портрети от натура е наложително, предвид програмата на дисциплина Скулптура в катедра Резба в НХА и моделирането от натура. Те са основни за фундаменталното формиране на усет за форма, структура и анализ, както и за упражненията на студентите в работата с модел от натура в материал.

В допълнение моделирането на натура в третия последен раздел прилагам, три фигури на животни, които съм моделирал в 3D софтуер и отпечатах в материал PLA.

хон. преп. д-р Рафаил Георгиев

## Списък на представени творби в хабилитационният труд

### Творби от серията „Формации“ (2016-2024 г.)

1. „Разтваряне - напрежение“, 2016. Материал: мраморизиран травертин. Размери: 360 X 110 X 80 см..
2. „Разтваряне - напрежение“, 2016 (модел). Материал: PLA, смесена техника. Размери: 21 X 6 X 8 см.
3. „Разтваряне – навън“, 2016. Материали: дъб, цвят. Размери: 260 X 70 D см.
4. „Разтваряне – навън“, 2016 (модел). Материал: PLA, смесена техника. Размери: 18 X 4 D см..
5. „Формации“, 2022. Материал: неръждаема стомана. Размери: 400 X 365 X 170 см.
6. „Формации“, 2022 (модел). Материал: PLA, смесена техника. Размери: 67 X 47 X 33 см..
7. „Формации“, 2022. 3D рендер на скулптурния проект.
8. „Формации“, 2023. Материал: варовик. Размери: 400 X 80 X 80 см.
9. „Формации“, 2023 (модел). Материал: PLA, смесена техника. Размери: 50 X 10 X 10 см.
10. „Нива на паметта“, 2024. Материал: мрамор. Размери: 350 X 130 X 55 см
11. „Трансформация\_ том1“, 2024. 3D рендер на скулптурния проект. Размери на бъдещата реализация: 700 X 200 X 200 см.
12. „Трансформация\_ том1“, 2024. Материал: бронз, неръждаема стомана. Размери на модел: 50 X 14 X 14 см.
13. „Трансформация\_ том1“, 2024 (модел). Материал: PLA, смесена техника. Размери: 110 X 40 X 40 см.

### Творби от серията „Кубове и обеми“ (2019-2024 г.)

1. „Танцуващи кубове и обеми“, 2019. Материал: травертин. Размери: 210 X 85 X 90 см.
2. „Танцуващи кубове и обеми“, 2019. 3D проект на скулптурата.
3. „Танцуващи кубове и обеми 2“, 2019. Материал: мрамор. Размери: 100 X 180 X 65 см.
4. „Танцуващи кубове и обеми“ 2, 2019. 3D проект на скулптурата.
5. „ВътреВънВътре“, 2020. Материал: Врачански варовик. Размери: 310 X 75 X 145 см.
6. „Формиране на нов живот“, 2023. Материал: неръждаема стомана. Размери: 100 X 30 X 30 см.
7. „Формиране на нов живот“, 2023. 3D рендер на скулптурния проект.
8. „Формиране на нов живот“, 2024. Материал: PLA, смесена техника. Размери: 110 X 30 X 31 см..
9. „Re-identity“, 2023. 3D рендер на скулптурния проект.
10. „Re-identity“, 2023. Материал: PLA, смесена техника. Размери: 70 X 78 X 65 см..
11. „Футуристичен прозорец“, 2024. Материал: Баварски доломит. Размери: 340 X 220 X 90 см.
12. „Футуристичен прозорец“, 2024. Материал: PLA, смесена техника. Размери: 60 X 16 X 43 см.

## Списък на представени творби в извънхабилитационният труд

### Първи раздел: Монументална скулптура

1. „I am free from Pandora“, 2021. Материал: мрамор. Размери: 170 X 70 X 70 см
2. „I am free from Pandora“, 2018. Материал: варовик. Размери: 330 X 70 X 70 см.
3. „Organic cube“, 2015. Материал: гранит. Размери: 200 X 170 X 170 см.
4. „Subwater landscape“, 2016. Материал: мрамор. Размери: 190 X 120 X 140 см.
5. „Вътрешно движение - червено“, 2016. Материали: клен, цвят. Размери: 200 X 60 D см.

### Втори раздел: Портрети

1. Барелеф на Академик Никола Обрешков, 2023. Материали: бронз, гранит. Размери: 60 x 8 X 80 см.
2. „Дядо Георги“, 2025. 3D рендер на скулптурата.
3. „Рафаела“, 2025. 3D рендер на скулптурата..

### Трети раздел: Животни

4. „La Nueva Lechuza“, 2024. Материал: PLA, смесена техника. Размери: 56 x 21 X 20 см..
5. „Глава на камила“, 2024. 3D рендер на скулптурата.
6. „Глава на лъв“, 2024 (висок релеф). 3D рендер на скулптурата.

Списък на представени творби в Приложение: творби от серията „Храмове, арки и колони“.

1. „Храм на елементите“, 2012. Материал: травертин. Размери: 230 X 85 X 90 см.
2. „Това бъдеще се крие в минала хармония“, 2015. Материал: варовик. Размери: 240 X 100 X 100 см.
3. „Ментални криви“, 2017. Материал: мрамор от Рушица. Размери: 200 X 65 X 65 см.
4. „Ментални криви“, 2022. Материали: дъб, цвят. Размери: 220 X 60 D см.
5. „В майчината утроба“, 2014. Материал: мрамор от Касино. Размери: 220 X 70 X 70 см.
6. „В майчината утроба“, 2017. Материал: варовик. Размери: 280 X 85 X 85 см.
7. „В майчината утроба“, 2022. Материали: смърч, цвят. Размери: 230 X 65 D 85 см.
8. „Флуидна колона“, 2013. Материал: дъб. Размери: 220 X 60 D см.
9. „Вътрешно движение - синьо“, 2016. Материал: дъб. Размери: 310 X 60 D см.
10. „Флуидна арка“, 2015. Материал: секвоя. Размери: 310 X 60 D см.